PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev:	18.11.2026
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Caroly Päkk
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24278050172

Lõuna Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi, milles on xxxx xxxxxx-le esitatud kahtlustus karistusseadustiku (KarS) § 199 lg 2 p 9 järgi selles, et ta ajavahemikus 29.11.2023 kuni 26.12.2023 võttis süstemaatiliselt võõra vallasasja äravõtmise eesmärgil ära AS Prisma Peremarket kauplusest Sõbra Prisma kümnel korral alkoholi, toidu- ja tarbekaupu tekitades kannatanule kokku kahju 72,98 eurot. Kuriteo toimepanemine on kriminaalasjas kogutud materjalidega tõendatud. Poevargusi tõendavad AS Prisma Peremarket süüteoavaldused ja ettekanne, millest nähtuvad varastatud tooted ja nende väärtused ning kaupluse turvakaamera salvestised, millest nähtub, mis tooted kauplusest võeti ja mille eest jäeti iseteeninduskassas maksmata.

Prokuratuur võib kriminaalmenetluse lõpetada KrMS § 202 lg-te 1 ja 7 alusel, s.o avaliku menetlushuvi puudumise korral, kui kahtlustatava süü ei ole suur, ning määrata kahtlustatavale KrMS § 202 lg-s 2 märgitud kohustusi. Prokuröri hinnangul puudub kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi ning kahtlustatava süü ei ole suur. Süü suurusele ja avaliku menetlushuvi puudumisele hinnangu andmine on käsitletav prokurörile antud kaalutlusõigusena, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonoomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselt mittemõõdukas (RK 3-1-1-85-04).

Xxxx xxxxxx süü on väike. Xxxx xxxxxx-le on esitatud kahtlustus KarS § 199 lg 2 p 9 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises. Tegemist on teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette kas rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. Seadusandja sätestatud sanktsioonimäär, mis mh ei näe karistusena ette vangistuse alammäära, viitab väiksemale süüle. Ka kuriteo enda asjaolud näitavad, et xxxx xxxxxx süü ei ole suur. Xxxx xxxxx on vargused toime pannud ajavahemikus 29.11.2023–26.12.2023. Vähem kui kuu aja jooksul varastas ta AS Prisma Peremarket kauplusest enda tarbeks alkoholi, toidu- ja tarbekaupu kokku 10 korral ning enda tegudega tekitas kannatanule kokku kahju 72,98 eurot. Tegemist ei ole KarS § 199 kuriteokoosseisu tähenduses suure kahjuga. Oma teoga ei ole xxxx xxxxx kannatanu turvalisust vahetult kahjustanud ning ei põhjustanud raskeid tagajärgi. Xxxx xxxxx tunnistab kuritegu, kahetseb tehtut ning on nõus kannatanule tekitatud varalise kahju hüvitama. Xxxx xxxxx on mõistnud, et tema käitumine oli väär. Xxxx xxxxx on tunnistanud, et poevarguste toimepanemise ajal oli tal eraeluliselt keeruline periood, tal polnud vaimselt kõik hästi ning tervis oli halb. Seetõttu tarvitas ka alkoholi. Poes oste tehes ei veendunud ta, kas kõik tooteid said korrektselt skaneeritud, mistõttu kahtlustuses märgitud toodete eest jäi tal kokku kümnel korral tasumata. Xxxx xxxxx on avaldanud kahtlustavana ülekuulamisel, et ta ei soovinud varastada.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi esineb eelkõige kriminaalasjas, milles isiku süü on suur ning seda tingivad üld- ja eripreventiivsed vajadused. Samuti on avalik menetlushuvi kui kannatul puuduvad peale kriminaalmenetluse

efektiivsed õiguskaitsevahendid. Xxxx xxxxxx-t ei ole varasemalt kriminaal- ega väärteokorras karistatud, kuid tema suhtes on 24.07.2026 lõpetatud asjas nr 26259000305 kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel ning talle määrati kohustused. Nimetatud asjas kahtlustati teda selles, et ta 11.04.2026 xxxxx alevikus kasutas xxxxxx xxxxx suhtes vägivalda ja ähvardas xxxx xxxxxxxxx. Hoolimata asjaolust, et xxxx xxxxx-i suhtes on alles 24.07.2026 kriminaalmenetlus lõpetatud, kuna tema süü ei olnud suur ja puudus avalik menetlushuvi, leiab prokurör, et xxxx xxxxxx-t ei ole tarvis kriminaalkorras karistada. Xxxx xxxxx on poevargused toime pannud 2023. aastal ning rohkem ei ole ta varguseid toime pannud. Kuigi peale viimast poevargust pani ta 2 aastat hiljem toime vägivalla kuriteod, on kuriteod eriliigilised ning kriminaalasjas kogutud tõenditest nähtub, et kuritegude toimepanemise põhjuseks on olnud majanduslik olukord. Asjaolust, et tegemist on 2023. aasta vargustega, kannatanutele tekitatud kahju ei ole suur ja rohkem varguseid ta toime pole pannud, saab järeldada, et kahtlustatav ei ole ohtlik ühiskonnaliige. Seetõttu leiab prokurör, et hoolimata varasemast kriminaalmenetluse lõpetamisest KrMS § 202 alusel, on xxxx xxxxx-i suhtes menetluse lõpetamine KrMS § 202 alusel põhjendatud.

Xxxx xxxxx on oma teo keelatusest aru saanud ning teinud vajalikud järeldused nii käesolevast kuriteost kui ka varasemast kriminaalmenetluse lõpetamisest ja sellega määratud kohustustest. Kriminaalkaristuste puudumine ja järelduste tegemine toimepandud tegudest annavad aluse uskuda, et tema õigusvastane käitumine ei kordu. Kannatanu huvides on, et heastatud saaks kuriteoga tekitatud kahju ning xxxx xxxxx saaks vajalikku abi, et sarnaseid sündmusi tulevikus ei korduks.

Eelnevat arvestades ei ole xxxx xxxxx-i süü suur, kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi ning tema kriminaalkorras karistamiseks puudub vajadus. Xxxx xxxxxx-t saab mõjutada uute kuritegude toimepanemisest hoiduma ka siis, kui kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel lõpetada ning määrata kohustused. Xxxx xxxxx on nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Toime pandud tegu arvestades on kohane mõjutusvahend kannatanule kuriteoga tekkinud kahju hüvitamine summas 72,98 eurot, riigituludesse 500 euro tasumine ning kohustus hoiduda uute varavastaste kuritegude toimepanemisest.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24278050172 menetlus xxxx xxxxx-i suhtes KrMS § 202 lg-te 1 ja 7 alusel avaliku menetlushuvi puudumise tõttu.

2. **Määrata xxxx xxxxxx-le järgmised kohustused:**

   2.1. **KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel on xxxx xxxxx kohustatud 5 kuu jooksul alates määruse allkirjastamisest hüvitama AS Prisma Peremarketile tekitatud kahju summas 72,98 eurot, kandes märgitud rahasumma üle AS Prisma Peremarket Swedbank arveldusarvele. Makse selgitusse märkida „Kriminaalasjas nr 24278050172 tekitatud kahju hüvitamine.” Määratud kohustuse täitmise tähtaeg on 18.04.2027.**

   2.2. **KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel on xxxx xxxxx kohustatud 5 kuu jooksul alates määruse allkirjastamisest tasuma 500 eurot riigituludesse. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg on 18.04.2027.**

   2.3. **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel on xxxx xxxxx kohustatud mitte toime panema varavastaseid kuritegusid. Kohustuse täitmist kontrollitakse 6 kuu jooksul määruse allkirjastamisest ehk kuni 18.05.2027.**

Xxxx xxxxx peab edastama prokuratuurile tõendid kohustuste täitmise kohta e-kirja teel (liiklus.louna@prokuratuur.ee) või kirjalikult Lõuna Ringkonnaprokuratuuri (Kalevi 1, Tartu).

Kui xxxx xxxxx ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: DVD-plaat turvakaamera salvestistega jääb kriminaalasja materjalide juurde.
5. Kriminaalmenetluse kulud puuduvad.
6. Anda või saata kriminaalmenetluse lõpetamise määrus järgmistele isikutele:
    6.1. Kahtlustatav xxxx xxxxx;
    6.2. Kannatanu AS Prisma Peremarket;

Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse saamisest alates 10 päeva jooksul Lõuna Ringkonnaprokuratuuris (Kalevi 1, Tartu). Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta 10 päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Kahtlustataval on õigus vastavalt KrMS § 34^1 lõikele 5 tutvuda lõpetatud kriminaalasja kriminaaltoimiku materjalidega pärast seda, kui kannatanu ei ole menetluse lõpetamist tähtajaks vaidlustanud, välja arvatud juhul, kui KrMS-s on kriminaaltoimiku materjalidega tutvumiseks sätestatud varasem aeg

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu esitada kaebuse Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188) põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest arvates kümne päeva jooksul, kuid mitte hiljem kui üks kuu pärast nimetatud määruse koopia saatmist kannatanu aadressile või elektronposti aadressile, mille kannatanu on menetlejale avaldanud.

Caroly Päkk
abiprokurör

Olen saanud kätte kriminaalmenetluse lõpetamise määruse. Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja mulle määratud kohustustega nõus. Kinnitan, et mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustuste täitmise tingimusi ja õiguslikke tagajärgi. Saan aru, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, uuendab prokurör kriminaalmenetluse.

_____ (nimi, allkiri, kuupäev)